

Van: BBL - Beleidsbabbel <beleidsbabbel@bblv.be>
Verzonden: maandag 7 april 2014 17:00
Aan: BBL - Beleidsbabbel
Onderwerp: IPCC - De gevolgen van klimaatverandering zijn nu al voelbaar

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

beleidsb@BBEL

Nr. 369 - IPCC - De gevolgen van klimaatverandering zijn nu al voelbaar

● Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- Sterk Europees afvalbeleid levert 860.000 jobs en 415 miljoen ton CO2-besparing
- Vijfde IPCC rapport waarschuwt voor catastrofale gevolgen klimaatverandering

Actueel

- Tijd voor een monetaire bazooka tegen de klimaatverandering?
- Lage-emissiezone op de Noordzee uitgesteld
- Invoering lage-emissie zones in steden komen stapje dichterbij
- Tijdperk van hernieuwbare energie breekt aan in VS
- Russisch gas en de energie-onafhankelijkheid van Europa
- Overlijden Willy Weyns

~ Voorop ~

Sterk Europees afvalbeleid levert 860.000 jobs en 415 miljoen ton CO2-besparing

Brussel, 7 april 2014 - Een ambitieus Europees afvalbeleid kan tegen 2030 maar liefst 860.000 nieuwe jobs creëren. Tegelijkertijd vermindert een krachtig afvalbeleid de CO2-uitstoot met 415 miljoen ton - het equivalent van viermaal de uitstoot van de Belgische economie. Dat staat in een nieuw rapport dat het European Environmental Bureau (EEB), de Europese federatie van milieuorganisaties, vandaag presenteert. Voor Vlaanderen, dat relatief voorop loopt op het gebied van recyclage, is de winst vooral te boeken op vlak van preventie en hergebruik.

Preventie, hergebruik en recyclage

Om het potentieel te benutten, is het niet alleen nodig om de Europese doelstelling voor recyclage aan te scherpen, maar ook om aparte doelstellingen te formuleren voor preventie, hergebruik en restafvalverbranding. In het rapport “Advancing Resource Efficiency in Europe” rekt het EEB drie scenario's door, variërend in ambitieniveau, om de impact hiervan op werkgelegenheid, broeikasgasemissies en landgebruik te bepalen. De resultaten - gebaseerd op conservatieve inschattingen - zijn veelbelovend.

Winst op vele vlakken

Het volledige pakket aan maatregelen in het meest ambitieuze scenario (onder andere een verbrandingsverbod op restafval, 60% minder voedselverlies, 45% hergebruik van meubelen, 35% hergebruik textiel) resulteert tegen 2030 in 860.000 nieuwe jobs, goed om bijna 17% van de Europese jeugdwerkloosheid op te lossen. Daar bovenop komt nog een vermindering van de CO2 emissies met 415 miljoen ton - gelijk aan de uitstoot van 40% van het Europese wegverkeer. Een sterk Europees afvalbeleid dat voedselverlies terugdringt, kan tegen 2030 zorgen voor een efficiëntere benutting van 57.000 km² open ruimte. Dat is bijna twee keer de oppervlakte van België.

Grondstoffenschaarste, klimaat en de crisis tegelijk aanpakken

“Dit rapport toont aan dat een ambitieus afval- en materialenbeleid een belangrijke hefboom is om gelijktijdig de dreigende grondstoffenschaarste, klimaatverandering en de economische crisis aan te pakken”, zegt Jeroen Gillabel, beleidsmedewerker materialen bij Bond Beter Leefmilieu. We roepen de Europese Commissie op om nog dit voorjaar voluit werk te maken van haar “Circular Economy package” en daarbij de vele voordelen van een meer ambitieus afvalbeleid in rekening te nemen.

Ook Vlaanderen heeft belang bij aangescherpte ambities

Ook voor Vlaanderen is het enorm belangrijk om het Europees afval- en materialenbeleid aan te scherpen. “Op vlak van recyclage hebben we al grote stappen gezet in vergelijking met de rest van Europa. Dit heeft de sector heel wat socio-economische baten opgeleverd. De extra winsten voor Vlaanderen zijn nu vooral te zoeken bij afvalpreventie en hergebruik. Dat moet een essentieel onderdeel worden in het volgende regeerakkoord” zegt Jeroen Gillabel. Het komt er dan vooral op aan om

 [lees het volledige persbericht](#)

~ Voorop ~

Vijfde IPCC rapport waarschuwt voor catastrofale gevolgen klimaatverandering

De gevolgen van klimaatverandering zijn nu al voelbaar. Dat stelt het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) in het tweede deel van het vijfde rapport over de risico's en de gevolgen van de klimaatverandering. Het IPCC presenteerde dit rapport afgelopen maandag in Japan. Als we de

broeikasgasemissies niet tijdig verminderen, kunnen de gevolgen nog deze eeuw catastrofale dimensies aannemen.

De klimaatkennis is sinds het verschijnen van het vorige, gelijkaardige rapport zeven jaar geleden, exponentieel toegenomen. Hierdoor kunnen de honderden auteurs met grotere zekerheid conclusies te trekken.

 [lees verder](#)

~ Actueel ~

Tijd voor een monetaire bazooka tegen de klimaatverandering?

Als de Europese centrale bank tegelijk het deflatie- en klimaatrisico wil aanpakken, dan koopt ze best groene leningen of obligaties op, betoogt Mathias Bienstman van de Bond Beter Leefmilieu.

De eurozone kampt met een deflatierisico. Bij een daling van het algemeen prijsniveau kan de consumptie stikken en zo de economie in de problemen brengen. Op de tekentafel van de Europese Centrale bank liggen ongewone oplossingen voor dit probleem. Zo denkt de centrale bank aan het rechtstreeks opkopen van bedrijfsobligaties. (DS 01/04) Zo een ingreep kan de economische activiteit en de inflatie doen toenemen, waardoor het risico op deflatie opnieuw afneemt.

 [lees verder](#)

~ Actueel ~

Lage-emissiezone op de Noordzee uitgesteld

Naast wegverkeer is ook scheepvaart, en zeker de intercontinentale scheepvaart, een belangrijke bron van luchtvervuiling. Dat komt omdat zeeschepen vaak verouderde motoren hebben en met zware stookolie mogen varen. Volgens de prognoses zullen deze emissies nog een hele tijd blijven toenemen. Vanaf 2030 zouden de emissies van verzurende stikstofoxiden (NOx) van scheepvaart in Europa zelfs hoger liggen dan die van het ganse wegverkeer in Europa, omdat de uitstoot van

schepen vanaf de drukbevaren Noordzee met de wind naar dichtbevolkte gebieden op land wordt getransporteerd.

Verschillende Noordzeelanden hebben daarom een voorstel uitgewerkt om in 2016 een lage-emissiezone in te voeren op de Noordzee, de zgn. NOx Emission Control Area (NECA). Om daaraan te voldoen moeten nieuwe schepen een katalysator op hun scheepsmotoren installeren of overschakelen op een andere brandstof, zoals bv. LNG. Vorig jaar bleek al uit een onderzoek van het Nederlands Planbureau voor de Leefomgeving dat de baten hiervan de kosten ver overstijgen.

Vorige week werd het voorstel besproken op de jaarlijkse milieuconferentie van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO), de organisatie van de VN die de regels voor internationale scheepvaart vastlegt. Er was binnen de IMO echter sterk verzet van Rusland, met steun van onder meer Polen en Griekenland. Binnen de IMO is nu beslist aan welke technische eisen een NECA moet voldoen, maar de invoering ervan op de Noordzee is uitgesteld. Voor de kust van de Verenigde Staten en de Caraïbische eilanden wordt wel een NECA ingevoerd in 2016.

Erik Grietens

~ Actueel ~

Invoering lage-emissie zones in steden komen stapje dichterbij

Lage-emissiezones of milieuzones zijn centrale gebieden in de stad waar oude, vervuilende (vracht)wagens niet in mogen om zo de gezondheid van stadsbewoners te verbeteren. De invoering van een lage-emissiezone zorgt voor 40% minder ultra fijn stof in de lucht. Er zijn al meer dan 200 steden met dergelijke lage-emissiezones in Nederland, Duitsland, Portugal, het Verenigd Koninkrijk en de Scandinavische landen.

In ons land ontbrak echter een wettelijk kader dat de invoering van milieuzones toelaat. Melchior Wathelet, staatssecretaris voor mobiliteit, heeft nu een Koninklijk Besluit uitgewerkt om alvast het verkeersbord voor een lage emissiezone in te voeren. De Vlaamse regering gaf hierover vorige week haar advies aan de federale overheid. Nu is het aan de Vlaamse overheid om eindelijk ook werk te maken van het beloofde Vlaamse kader, dat onder meer moet vastleggen waar een milieuzone juist kan worden ingevoerd. Pas als ook dat Vlaams kader er is, kunnen steden die dat willen – onder meer Antwerpen en Gent - effectief een milieuzone invoeren in hun stad.

Erik Grietens

~ Actueel ~

Tijdperk van hernieuwbare energie breekt aan in VS

De investeringsbank Citigroup stelt in een nieuw rapport dat het tijdperk van hernieuwbare energie is aangebroken in de Verenigde Staten. Volgens de Citigroup worden zonne- en windenergie daar competitief met gascentrales. Een zeer interessante vaststelling, zeker omdat de gasprijzen ter plaatse door de schaliegashype een stuk lager liggen dan hier.

Uit het rapport van Citigroup blijkt dat de Amerikaanse beslissingsmakers voor elektriciteitsproductie meer en meer worden aangetrokken door de economische voordelen van wind- en zonnenergie. In de zoektocht naar goedkope energie, een diverse energiemix en stabiele cash flows halen hernieuwbare energiebronnen steeds meer de bovenhand.

De gasprijzen in de VS zijn -dankzij schaliegas- nog steeds goedkoper dan in Europa. Opmerkelijk echter is dat ze vorig jaar op één jaar tijd toch verdubbeld zijn. De prijs voor zonne-energie in de Verenigde Staten werd daarentegen het voorbije jaar significant goedkoper. Volgens de Citigroup zullen de prijzen voor zonne-energie de komende vijf jaar jaarlijks met 11% blijven dalen en zijn kernenergie en steenkool niet-kostencompetitieve technologieën. De Citigroup voorspelt dan ook dat wind, zon en biomassa aan marktaandeel zullen winnen ten koste van steenkool en kerncentrales. Alleen mariene hernieuwbare energietechnologieën zouden nog duurder zijn dan hun fossiele en nucleaire tegenhangers.

Sara Van Dyck

 Rapport Citigroup

~ Actueel ~

Russisch gas en de energie-onafhankelijkheid van Europa

De situatie in Oekraïne en Rusland zorgt voor heel wat spanning in Europa. Niet in het minst op energievlak. De vraag hoe Europa verder kan zonder afhankelijk te zijn van de grillen van Poetin,

wordt weer zeer pertinent. Europa importeerde vorig jaar immers nog één derde van haar gas uit Rusland.

De Europese Unie ontstond vanuit een energieproject: de Europese gemeenschap voor kolen en staal. Nu, vierenzestig jaar later, is het tijd voor een Europese Energie-Unie 2.0. Dat was de boodschap van Europees president Van Rompuy op de Europese Lentetop op 21 maart. Tijd voor een (van Rusland) onafhankelijke en liefst ook duurzame Europese energie dus. De vraag is alleen hoe.

Schaliegas als gamechanger? Het bezoek van president Obama aan ons land, zette schaliegas weer duidelijk op de kaart. Als antwoord op de Europese vraag of Obama wil bekijken of hij deze Amerikaanse “gamechanger” kan exporteren naar Europa, stelde de wereldleider dat we best ook in Europese bodem op zoek gaan naar deze nieuwe fossiele brandstof. Bart Sturtewagen van De Standaard stelde het in een opiniestuk vorige week bijzonder scherp: “is er straks nog elektriciteit en warmte als we schaliegas blijven uitsluiten?” We kunnen hem geruststellen. Een gamechanger zal schaliegas niet zijn. Als we al abstractie maken van alle milieu- en economische obstakels, dan nog kan schaliegas in het beste geval 2 tot 3% van de Europese energievraag tegen 2030 dekken. Niet echt overtuigend om onze energie-onafhankelijkheid te verhogen dus.

Energiebesparing als sleutelement De Raadsconclusies van de Europese Lentetop leren wat het sleutelement is in dit energievraagstuk: energiebesparing. Volgens de Europese Raad is een verminderde energievraag de eerste stap om onze energie-onafhankelijkheid te verhogen (en dat we zo bijdragen aan een oplossing voor het klimaatvraagstuk is daarbij mooi meegenomen). Enkele dagen na de Top stelde energiecommissaris Oettinger dat er nood is aan een bindende Europese energiebesparingsdoelstelling. Dit is een sterk signaal met oog op een nieuw Europees energie- en klimaatpakket voor 2030. De huidige voorstellen voor 2030 zijn immers zeer vaag op het vlak van energiebesparing. Een tip voor Oettinger: volgens een studie van het Fraunhoferinstituut kan Europa haar energiegebruik met 40 procent verminderen. Zo maken we meteen komaf met de afhankelijkheid van Russisch gas.

Hernieuwbare energie Hernieuwbare energie zorgt voor het sluitstuk van een onafhankelijke en betaalbare energievoorziening. Het is perfect mogelijk om tegen 2050 onze energievraag bijna volledig te dekken met hernieuwbare energie - als we vandaag de juiste keuzes maken. En ook op dat vlak schieten de Europese voorstellen voor 2030 te kort. Europa gaat niet verder dan een voorstel voor 27% hernieuwbare energie tegen 2030. Dit volstaat niet voor een nieuwe Europese Energie-Unie. Enkel door haar ambitie op te schroeven naar 45% hernieuwbare energieproductie tegen 2030, brengt de unie een gemeenschappelijk project van betaalbare, zekere én duurzame energie binnen bereik.

Laat ons hopen dat de crisis in Oekraïne toch een positieve kant heeft: met name dat de Europese lidstaten effectief eens ernstig gaan nadenken over hoe we in de toekomst kunnen komen tot een duurzame en onafhankelijke Europese Energie Gemeenschap.

Sara Van Dyck

~ Actueel ~

Overlijden Willy Weyns

Op 29 maart overleed *Willy Weyns* op 69-jarige leeftijd na een slepende ziekte. Maatschappelijke betrokkenheid was de rode draad doorheen zijn engagementen. Hij was zowel in zijn professionele als in zijn persoonlijke leven een duizendpoot. Als wetenschapper. Als kunstenaar. Als filosoof...

Willy Weyns was in 2000-2002 actief als beleidsmedewerker bij Bond Beter Leefmilieu. Hij zette mee de toon, in een periode dat het milieubeleid in volle ontwikkeling was en het begrip 'duurzame ontwikkeling' nog handen en voeten diende te krijgen. Bedankt voor je inzet Willy.

Danny Jacobs

© Copyright BBL 2014

BBL2MEET

Op zoek naar een duurzame vergaderplek in Brussel?

 [Wijzig uw abonnementsgegevens op \[bondbeterleefmilieu.be\]\(http://bondbeterleefmilieu.be\).](#)